
shrIshivapa nchAnanastotram

श्रीशिवपञ्चाननस्तोत्रम् पञ्चमुख शिव

Document Information

Text title : shivapanchAnanastotram

File name : shivapanchAnanastotram.itx

Category : panchaka, shiva

Location : doc_shiva

Transliterated by : Shree Devi Kumar

Proofread by : Shree Devi Kumar, PSA Easwaran

Latest update : November 22, 2016

Send corrections to : sanskrit@cheerful.com

This text is prepared by volunteers and is to be used for personal study and research. The file is not to be copied or reposted without permission, for promotion of any website or individuals or for commercial purpose.

Please help to maintain respect for volunteer spirit.

Please note that proofreading is done using Devanagari version and other language/scripts are generated using **sanscript**.

August 30, 2023

sanskritdocuments.org

श्रीशिवपञ्चाननस्तोत्रम् पञ्चमुख शिव

Panchaanana, Panchavaktra or Panchamukhi Shiva is the combination of Shiva in all five of His aspects – aghora, IshAna, tatpuruSha, vAmadeva and saddyojAta. The Panchamukha Shiva linga is found in rare temples. Four faces are in four directions and in some the fifth face is shown facing the sky and in some it is in the southeast direction. The jyotirlinga at Pashupatinath temple in Nepal is a panchamukha linga.

The five shiva forms, directions, elements and associated shakti forms are:

सद्योजात - पश्चिम - पृथ्वी - सृष्टि शक्ति
वामदेव - उत्तर - जल - स्थिति शक्ति
तत्पुरुष - पूर्व - वायु - तिरोभाव शक्ति
अघोर - दक्षिण - अग्नि - संहार शक्ति
ईशान - ऊर्ध्व - आकाश - अनुग्रह शक्ति

panchamukha shiva gayatri is:

ॐ पञ्चवक्राय विद्महे, महादेवाय धीमहि,
तन्नो रुद्र प्रचोदयात् ॥

The following five verses are considered prayers to Shiva facing each of the five different directions. These same verses with slight variations and change in order are used in panchamukhanyAsa as part of mahAnyAsam and in panchavaktrapUjA.

All three versions are given below.

॥ शिवपञ्चाननस्तोत्रम् ॥

प्रालेयाचलमिन्दुकुन्दधवलं गोक्षीरफेनप्रभं
भस्माभ्यङ्गमनङ्गदेहदहनज्वालावलीलोचनम् ।
विष्णुब्रह्मरुद्रणार्चितपदं ऋग्वेदनादोदयं
वन्देऽहं सकलं कलङ्करहितं स्थाणोर्मुखं पश्चिमम् ॥ १ ॥

गौरं कुङ्कुमपङ्किलं सुतिलकं व्यापाण्डुकण्ठस्थलं
भ्रूविक्षेपकटाक्षवीक्षणलसत्संसक्तकर्णोत्पलम् ।
स्निग्धं बिम्बफलाधरं प्रहसितं नीलालकालङ्कृतं
वन्दे याजुषवेदघोषजनकं वक्रं हरस्योत्तरम् ॥ २ ॥

संवर्ताभितटितप्रतप्तकनकप्रस्पृष्टितेजोमयं
गम्भीरध्वनि सामवेदजनकं ताम्राधरं सुन्दरम् ।
अर्धेन्दुद्युतिभालपिङ्गलजटाभारप्रबद्धोरगं
वन्दे सिद्धसुरासुरेन्द्रनमितं पूर्वं मुखं शूलिनः ॥ ३ ॥

कालाभ्रमराञ्जनद्युतिनिभं व्यावृत्तपिङ्गक्षणं
कर्णोद्भासितभोगिमस्तकमणि प्रोत्फुल्लदंष्ट्राङ्कुरम् ।
सर्पप्रोतकपालशुक्तिसकलव्याकीर्णसच्छेखरं
वन्दे दक्षिणमीश्वरस्य वदनं चाथर्ववेदोदयम् ॥ ४ ॥

व्यक्ताव्यक्तनिरूपितं च परमं षड्विंशतत्त्वाधिकं
तस्मादुत्तरतत्वमक्षरमिति ध्येयं सदा योगिभिः ।
ओङ्कारदि समस्तमन्त्रजनकं सूक्ष्मातिसूक्ष्मं परं
वन्दे पञ्चममीश्वरस्य वदनं खव्यापितेजोमयम् ॥ ५ ॥

एतानि पञ्च वदनानि महेश्वरस्य
ये कीर्तयन्ति पुरुषाः सततं प्रदोषे ।
गच्छन्ति ते शिवपुरीं रुचिरैर्विमानैः
क्रीडन्ति नन्दनवने सह लोकपालैः ॥

इति शिवपञ्चाननस्तोत्रं सम्पूर्णम् ॥

॥ पञ्चवक्रपूजान्तर्गतम् ॥

ॐ प्रालेयामलबिन्दुकुन्दधवलं गोक्षीरफेनप्रभं
भस्माभ्यङ्गमनङ्गदेहदहनज्वालावलीलोचनम् ।
ब्रह्मेन्द्राग्निमरुद्गणैः स्तुतिपरैरभ्यर्चितं योगिभि-

वन्देऽहं सकलं कलङ्करहितं स्थाणोर्मुखं पश्चिमम् ॥

ॐ पश्चिमवक्त्राय नमः ॥ १ ॥

ॐ गौरं कुङ्कुमपिङ्गलं सुतिलकं व्यापाण्डुगण्डस्थलं
भ्रूविक्षेपकटाक्षवीक्षणलसत्संसक्तकर्णोत्पलम् ।
स्निग्धं बिम्बफलाधरं प्रहसितं नीलालकालङ्कृतं
वन्दे पूर्णशशाङ्कमण्डलनिभं वक्त्रं हरस्योत्तरम् ॥

ॐ उत्तरवक्त्राय नमः ॥ २ ॥

ॐ कालाभ्रभ्रमराञ्जनाचलनिभं व्यादीप्तपिङ्गक्षणं
खण्डेन्दुद्युतिमिश्रितोग्रदशनप्रोद्भिन्नदंष्ट्राङ्कुरम् ।
सर्वप्रोतकपालशुक्तिसकलं व्याकीर्णसच्छेखरं
वन्दे दक्षिणमीश्वरस्य जटिलं भ्रूभङ्गरोद्रं मुखम् ॥

ॐ दक्षिणवक्त्राय नमः ॥ ३ ॥

ॐ संवर्त्ताग्नि-तटित्प्रदीप्त-कनकप्रस्पर्धितेजोमयं
गम्भीरस्मितनिःसृतोग्रदशनं प्रोद्भासिताम्राधरम् ।
बालेन्दुद्युतिलोलपिङ्गलजटाभारप्रबद्धोरगं
वन्दे सिद्धसुरासुरेन्द्र-नमितं पूर्वं मुखं शूलिनः ॥

ॐ पूर्ववक्त्राय नमः ॥ ४ ॥

ॐ व्यक्ताव्यक्तगुणोत्तरं सुवदनं षड्विंशतत्त्वाधिकं
तस्मादुत्तरतत्त्वमक्षयमिति ध्येयं सदा योगिभिः ।
वन्दे तामसवर्जितेन मनसा सूक्ष्मातिसूक्ष्मं परं
शान्तं पञ्चममीश्वरस्य वदनं खव्यापितेजोमयम् ॥

ॐ ऊर्ध्ववक्त्राय नमः ॥ ५ ॥

॥ पञ्चमुखन्यासान्तर्गतम् ॥

तत्पुरुषाय विद्महे महादेवाय धीमहि । तन्नो रुद्रः प्रचोदयात् ॥

संवर्त्ताग्नि-तटित्प्रदीप्त-कनकप्रस्पर्द्धि-तेजोऽरुणं
गम्भीरध्वनि-सामवेदजनकं ताम्राधरं सुन्दरम् ।
अर्द्धेन्दुद्युति-लोल-पिंगल जटा भार-प्रबोद्धोदकं
वन्दे सिद्धसुरासुरेन्द्र-नमितं पूर्वं मुखं शूलिनः ॥

ॐ नमो भगवते रुद्राय । पूर्वाङ्ग मुखाय नमः ॥ १ ॥

अघोरैभ्योऽथ घोरैभ्यो घोरघोरतरेभ्यः ।
सर्वैभ्यः सर्वशर्वैभ्यो नमस्ते अस्तु रुद्ररूपेभ्यः ॥

कालाभ्र-भ्रमराञ्जन-द्युतिनिभं व्यावृत्तपिङ्गक्षणं
कर्णोद्भासित-भोगिमस्तकमणि-प्रोद्भिन्नदंष्ट्राङ्कुरम् ।
सर्पप्रोतकपाल-शुक्तिशकल-व्याकीर्णताशेखरं
वन्दे दक्षिणमीश्वरस्य वदनं चार्थर्वनादोदयम् ॥

ॐ नमो भगवते रुद्राय । दक्षिणाङ्ग मुखाय नमः ॥ २ ॥

सद्योजातं प्रपद्यामि सद्यो जाताय वै नमो नमः ।
भवे भवे नातिभवे भवस्व माम् । भवोद्भवाय नमः ॥

प्रालेयामलमिन्दुकुन्द-धवलं गोक्रीरफेनप्रभं
भस्माभ्यङ्गमनङ्गदेहदहन-ज्वालावलीलोचनम् ।
विष्णुब्रह्ममरुद्गणार्चितपदं ऋगवेदनादोदयं
वन्देऽहं सकलं कलङ्करहितं स्थाणोर्मुखं पश्चिमम् ॥

ॐ नमो भगवते रुद्राय । पश्चिमाङ्ग मुखाय नमः ॥ ३ ॥

वामदेवाय नमो ज्येष्ठाय नमः श्रेष्ठाय नमो रुद्राय नमः
कालाय नमः कलविकरणाय नमो बलविकरणाय नमो बलाय नमो
बलप्रमथनाय नमस्सर्वभूतदमनाय नमो मनोन्मनाय नमः ॥

गौरं कुङ्कुम पङ्किलम् सुतिलकं व्यापाण्डुमण्डस्थलं
भ्रूविक्षेप-कटाक्षवीक्षणलसत्संसक्तकर्णोत्पलम् ।
स्निग्धं बिम्बफलाधरं प्रहसितं नीलालकालङ्कृतं
वन्दे याजुष-वेदघोषजनकं वक्त्रं हरस्योत्तरम् ॥

ॐ नमो भगवते रुद्राय । उत्तराङ्ग मुखाय नमः ॥ ४ ॥

ईशानस्सर्वविद्यानामीश्वरः सर्व भूतानां
ब्रह्माधिपतिर्ब्रह्मणोऽधिपतिर्ब्रह्मा शिवो मे अस्तु सदाशिवोम् ॥

व्यक्ताव्यक्तनिरूपितञ्च परमं षड्विंशतत्वाधिकं
तस्मादुत्तर-तत्वमक्षरमिति ध्येयं सदा योगिभिः ।

ओंकारादि-समस्तमन्त्रजनकं सूक्ष्मातिसूक्ष्मं परं
वन्दे पञ्चममीश्वरस्य वदनं ख-व्यापि तेजोमयम् ॥
ॐ नमो भगवते रुद्राय । ऊर्द्धाङ्ग मुखाय नमः ॥ ५ ॥

Encoded by Shree Devi Kumar

Proofread by Shree Devi Kumar, PSA Easwaran

——
shrIshivapa nchAnanastotram

pdf was typeset on August 30, 2023

——
Please send corrections to sanskrit@cheerful.com

